

Poradnik dla klientów i pracowników dotyczący bezstronnego wprowadzania w życie programu *Key to NYC* (Klucz do Nowego Jorku)

Dokument ten zawiera informacje na temat twojego prawa do bezstronnego traktowania przez biznesy podlegające programowi *Key to NYC*, który wymaga od klientów i pracowników okazywania dowodu szczepienia zanim mogą oni wziąć udział w określonych czynnościach wewnątrz pomieszczeń.

Od 17 sierpnia 2021 osoby w wieku 12 lat i starsze będą musiały okazać dowód otrzymania co najmniej jednej dawki warunkowo usankcjonowanej przez FDA i WHO szczepionki na COVID-19, żeby mogły one korzystać z jedzenia wewnątrz restauracji oraz fitnessu i rozrywki w zamkniętych pomieszczeniach.

Zgodnie z zasadami obowiązującego w Nowym Jorku prawa dotyczącego praw człowieka (NYCHRL), jako klient lub pracownik biznesu podlegającemu programowi *Key to NYC* masz następujące prawa:

1. Być wolnym od dyskryminacji i prześladowania związanego z twoją rasą, narodowością, niepełnosprawnością, płcią, religią/wierzeniami, lub [jakąkolwiek inną cechą chronioną prawem NYCHRL](#). Przykładowo biznesy podlegające programowi *Key to NYC* nie mogą:
 - Sprawdzać bardziej dokładnie twojego dowodu szczepienia niż dowodów przedstawianych przez inne osoby w oparciu o przekonanie, że u osób twojej rasy, narodowości lub religii istnieje mniejsze prawdopodobieństwo zaszczepienia.
 - Wymagać dowodów szczepienia tylko od osób starszych lub niepełnosprawnych opierając się na przekonaniu, że wirus COVID-19 jest dla nich bardziej niebezpieczny, lub
 - Nie akceptować pewnych rodzajów ważnych dowodów na szczepienia, jak np. oficjalne zaświadczenia o szczepieniu z krajów spoza USA lub zdjęć kart szczepień wydanych przez CDC (Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób).
2. Jako klient masz prawo do racjonalnych warunków, które pozwolą ci na skorzystanie z usług danego biznesu, jeżeli nie możesz okazać dowodu szczepienia z powodu niesprawności. Jednakże dany biznes nie musi zapewnić racjonalnie specjalnych warunków, jeżeli spowodowałyby one bezpośrednie zagrożenie dla innych klientów lub pracowników biznesu, lub nadmierne obciążenie biznesu.
 - Jeżeli nie możesz okazać dowodu szczepienia z powodu niepełnosprawności, biznes musi porozmawiać z tobą w sposób konstruktywny lub przeprowadzić dyskusję w dobrej wierze, żeby stwierdzić, czy jest możliwe racjonalne rozwiązanie sytuacji.
 - Racjonalne warunki mogą przybrać wiele form. Przykładowo klient może kupić jedzenie na wynos, dołączyć do wirtualnych zajęć fizycznych lub rozmawiać ze sprzedawcą przez telefon.
3. Jako pracownik masz prawo do racjonalnych warunków umożliwiających ci wykonywanie obowiązków, jeżeli nie możesz okazać dowodu szczepienia ze względu na niepełnosprawność, ciążę, wierzenia religijne lub status ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych. Jednakże twój pracodawca nie musi zapewnić ci racjonalnych warunków, jeżeli spowodowałyby one bezpośrednie zagrożenie dla innych klientów lub pracowników biznesu, czy nadmierne obciążyły biznes.
 - Jeżeli potrzebne ci jest zwolnienie od obowiązku szczepienia lub więcej czasu na okazanie dowodu szczepienia z jednego z powodów podanych powyżej, twój pracodawca musi porozmawiać z tobą w sposób konstruktywny lub przeprowadzić dyskusję w dobrej wierze, żeby stwierdzić, czy jest możliwe rozsądne rozwiązanie sytuacji.

- Racjonalne warunki mogą przybrać wiele form. Przykładowo pracownik może pracować zdalnie, wykonywać swoją pracę na zewnątrz lub w odizolowaniu od innych pracowników, bądź też przejść na urlop bezpłatny.

Kto jest chroniony prawem NYCHRL?

Chronieni są klienci, jeżeli korzystają z usług biznesu, który oferuje produkty lub usługi mieszkańcom Miasta Nowy Jork.

Chronieni są pracownicy, jeżeli pracują lub starają się o pracę w biznesie w Nowym Jorku, który zatrudnia czterech¹ lub więcej pracowników. Pracownicy są chronieni niezależnie od tego, czy pracują w pełnym, czy niepełnym wymiarze godzin, czy są pracownikami biznesu, praktykantami czy też zleceniobiorcami, niezależnie od ich statusu imigracyjnego.

Jeżeli jestem klientem i nie mogę okazać dowodu szczepienia z powodu niepełnosprawności, co powinienem/powinnam zrobić?

Klientów poniżej 12-tego roku życia nie obowiązuje okazywanie dowodu szczepienia. Klienci w wieku 12 lat i starsi, bez odpowiedniego dowodu szczepienia, mogą jednak wejść do wewnętrznej części lokalu na krótko i w celu ściśle określonym (np. żeby skorzystać z ubikacji czy złożyć zamówienie na jedzenie) pod warunkiem, że będą mieli cały czas założoną maskę na twarzy, jeżeli nie jest możliwe utrzymanie dystansu 6 stóp od innych osób.

Jeżeli jesteś w wieku 12 lat lub starszy/a i chcesz wejść do wewnętrznej części lokalu objętego programem *Key to NYC*, ale nie możesz okazać dowodu szczepienia ze względu na niepełnosprawność, powinieneś porozmawiać z właścicielem biznesu lub jego pracownikami, żeby dowiedzieć się, czy istnieje możliwość stworzenia w granicach rozsądku warunków, które umożliwią ci dostęp do produktów lub usług oferowanych przez biznes bez bezpośredniego zagrożenia lub nadmiernego obciążenia biznesu. Biznes musi nawiązać z tobą konstruktywny dialog lub dyskusję w dobrej wierze na temat twoich potrzeb i potencjalnie stworzenie odpowiednich warunków. Biznes nie ma obowiązku udostępniania ci wewnętrznej części lokalu poza skorzystaniem z niego przez krótki czas w ściśle określonym celu. Jednakże biznes może obsłużyć cię na zewnątrz lokalu, przez telefon lub na platformie internetowej a nie w wewnętrznej części swoich pomieszczeń.

Jakiego rodzaju dowodu na niepełnosprawność uniemożliwiająca mi przedstawienie dowodu szczepienia może ode mnie, jako od klienta, zażądać biznes?

Biznesy nie powinny żądać dowodu na niepełnosprawność lub zadawać inwazyjnych pytań na temat twojej niepełnosprawności. Zamiast tego biznesy powinny angażować się w konstruktywny dialog, żeby dojść do tego, czy istnieje rozsądne rozwiązanie, które umożliwi ci skorzystanie z usługi bez powodowania bezpośredniego zagrożenia lub nadmiernego obciążania biznesu, jego pracowników lub innych klientów.

Jeżeli jestem klientem i nie mogę okazać dowodu szczepienia z powodu innego niż moja niepełnosprawność, czy też mam prawo do korzystania z racjonalnych warunków?

Nie. Zgodnie z zasadami prawa NYCHRL tylko klienci, którzy nie mogą okazać dowodu szczepienia z powodu ich własnej niepełnosprawności mają prawo do korzystania z racjonalnych warunków specjalnych.

Jeżeli jestem pracownikiem i nie mogę okazać dowodu szczepienia, co powinienem/powinnam zrobić?

Porozmawiaj ze swoim pracodawcą, wyjaśnij, że nie możesz okazać dowodu szczepienia i podaj powód. Jeżeli powodem jest niepełnosprawność, ciąża, wierzenia religijne lub status ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych, twój pracodawca zobowiązany jest zaangażować się w konstruktywny dialog lub dyskusję w dobrej wierze na temat twoich potrzeb i ewentualnego stworzenia tobie warunków. Twój pracodawca nie ma obowiązku zapewnienia ci racjonalnych warunków, jeżeli spowodowałyby one znaczne ryzyko poważnej szkody dla

¹Prawo NYCHRL chroni wszystkich pracowników przed dyskryminacją z powodu płci, włączając w to napastowanie seksualne, niezależnie od wielkości biznesu pracodawcy.

twojego zdrowia lub bezpieczeństwa bądź zdrowia i bezpieczeństwa innych pracowników i klientów. Jednakże ty i twój pracodawca powinniście współpracować, żeby sprawdzić, czy jest jakiś sposób na to, żebyś mógł/mogła nadal wykonywać swoje obowiązki bez narażania i nadmiernego obciążania biznesu. Przykładowo może jest możliwość pracy zdalnej lub wykonywanie obowiązków w zewnętrznej części lokalu lub w odizolowaniu od innych osób. Jeżeli nie ma możliwości zapewnienia racjonalnych warunków, żebyś mógł/a bezpiecznie wykonywać swoje obowiązki, twój pracodawca może zaproponować ci urlop bezpłatny do czasu, kiedy będziesz mógł/a przedstawić dowód szczepienia lub do momentu, kiedy twój powrót do pracy będzie bezpieczny.

Jeżeli zgubiłeś/aś swój dowód szczepienia i potrzebujesz pomocy w uzyskaniu duplikatu, możesz zamówić kopię dowodu swoich szczepień [tutaj](#).

Jako pracownik zgłaszający potrzebę racjonalnie specjalnych warunków pracy, żądania jakich dowodów mogę się spodziewać ze strony mojego pracodawcy?

- Jeżeli oczekujesz stworzenia racjonalnie specjalnych warunków pracy z powodu problemów zdrowotnych lub ciąży, twój pracodawca może zażądać zaświadczenia lekarskiego, stwierdzającego niemożność okazania dowodu szczepienia. Zaświadczenie jednak nie musi zawierać rodzaju problemu zdrowotnego lub ujawniać twojej ciąży.
- Jeżeli oczekujesz stworzenia racjonalnie specjalnych warunków pracy z powodów religijnych, twój pracodawca może żądać potwierdzającego dokumentu tylko wtedy, gdy ma obiektywne powody, żeby wątpić w szczerość stanu twoich przekonań religijnych jako powodu niemożności okazania dowodu szczepienia.
- Jeżeli oczekujesz stworzenia racjonalnie specjalnych warunków pracy z powodu statusu ofiary przemocy domowej, przestępstw seksualnych lub nękania, twój pracodawca może zażądać zaświadczenia stwierdzającego niemożność okazania dowodu szczepienia, które wystawił odpowiedni ośrodek udzielający pomocy.

Jeżeli jestem pracownikiem i nie chcę się zaszczepić, czy mam prawo do racjonalnie specjalnych warunków pracy?

Nie. Pracownicy mają prawo do racjonalnie specjalnych warunków pracy tylko z powodu ich własnej niepełnosprawności, ciąży, wierzeń religijnych lub statusu ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych.

Co powinienem/powinnam zrobić, jeżeli wydaje mi się, że biznes podlegający programowi Key to NYC nie stosował się do przepisów tu przedstawionych?

Zadzwoń do *Commission on Human Rights* (Komisja Praw Człowieka) pod numer (212) 416-0197 lub złóż zapytanie na stronie (212) 416-0197. Możesz zostawić wiadomość anonimowo lub złożyć skargę na to, jak cię potraktowano.